

# Bistveno manj odziva od pričakovanj

**Odpis dolgog** Tako pobudniki ukrepa kot upniki računali na več prošenj – Pomisleki, da so bila merila preostala

**LJUBLJANA** – Do sobote 31. oktobra upravičenci lahko prosijo za odpis dolgog v projektu, ki ga je pripravilo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, k njemu pa je pristopilo 212 podjetij in občin. Računali so, da bi lahko pomagali približno 100.000 ljudem, a se jih je odzvalo veliko manj.

**BARBARA HOČEVAR**

»Projekt odpisa dolga še ni končan, zato je za končno oceno projekta še prezgodaj. Tudi skupnih podatkov, koliko je bilo vlog in kakšne zneske bodo odpisali še ni,« pravijo na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ). A nesporno je, da je bilo posameznikov in družin, ki so se obrnili na kate-rega od podpisnikov sporazuma in zaprosili, naj jim oprosti neplačane obveznosti, ki so nastale do konca leta 2013, v teh treh mesecih nekajkrat manj, kot so predvidevali, da jih bo.

Pri pripravi projekta so ob definiciji kroga upravičencev – prejemniki denarne socialne pomoči, varstvenega ali veteranskega dodatka ter prvega in drugega razreda otroškega dodatka ter ob določenih pogojih še tretjega razreda – računali, da bi ukrep lahko olajšal življenje kar 100.000 ljudem. Zdi pa se, da ga ne bo niti desetini od tega. Večina od 212 podpisnikov sporazuma (med njimi je 117 občin in 95 podjetij iz elektroindustrije, energetike, komunale, zavarovalnic, bank) odkrito priznava, da so pričakovali več prošenj.

**Nekaj odstotkov od milijona**

Država je za odpis nameravala nameniti milijon evrov, in sicer za dolgove do finančne uprave (Furs) in MDDSZ. »Do 23. oktobra 2015 je bilo na finančno upravo vloženih 943 vlog, od tega je bilo rešenih 927, ugodenih vlog z izpolnjenimi pogoji za odpis je bilo 99. Skupni znesek odpisa je 3.059,54 evra, povprečno 30,90 evra na zavezanca,« nam je odgovorila Sabina



Največ zanimanja za odpis dolgog je bilo po dosedanjih informacijah v bankah in zavarovalnicah v zvezi z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem. FOTO IGOR ZAPLATIC

Langus Boc iz Fursa. Večinoma je šlo za dohodnine, s tem, da so za odpis zaprosile samo fizične osebe, izključno za neplačane davčne obveznosti do državnega proračuna, ki so na dan 31. decembra 2014 zapadle za več kot 12 mesecev, če skupaj ne presegajo 50 evrov.

»Na MDDSZ smo do zdaj prejeli približno 530 vlog. Takšnih, ki po prvi oceni ustrezajo merilom odpisa, je okoli 380. Vloge se že

rešujejo, doslej smo dolg odpisali 72 vlagateljem. Večina odpisov je iz neupravičeno prejete denarne socialne pomoči,« so povedali in dodali, da so že vse pristopnike k projektu prosili, naj jim pošljejo število vlog, ki so jih prejeli, in znesek, ki ga bodo odpisali. Njihove podatke pričakujejo v prihodnjih dveh tednih.

Po dosedanjih informacijah je bilo še največ zanimanja v bankah

(NLB, Gorenjska banka, NKBM, PB, Raiffeisen), ki so pripravljene odpisati do tisoč evrov iz kartičnega poslovanja in stroškov tekočnega računa, ter zavarovalnicah dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, vendar končnih podatkov tudi še ni.

**Previsok prag?**

Na MDDSZ upajo, da so tisti, ki so lahko, izkoristili možnost, da so si malo olajšali socialni položaj,

hkrati pa poudarjajo, da je bil odpis dolgog le eden od ukrepov za pomoč najranjlivejšim: »V sklopu paketa pomoči sta poleg odpisa dolga tudi pomoč deložiranim družinam oziroma posameznikom in zaščita socialnih transferjev.«

Pomislekov glede pičlega odziva je kar nekaj: od tega, da je bil krog upravičencev premajhen in je, denimo, izpustil upokojevanje z manj kot 500 evri pokojnine, ki ne preje-

majo varstvenega dodatka, ali ljudi, ki za kak evro presežejo prag prejemanja denarne socialne pomoči ali dodatkov, pa so za to precej na slabšem. Ni upoštevan razpoložljiv dohodek in ni odpustkov za najemnine oziroma kredite, ki številne družine najbolj obremenjujejo.

Na MDDSZ so se za ta datum odločili, ker niso hoteli dati sporočila, da ni treba plačevati položnic. A tako podjetja kot občine ugot-

vljajo, da so dolgovi, ki so zapadli tako dolgo tega, bodisi že odpisani bodisi v kakih drugih postopkih. Med neplačniki pa je tudi kar nekaj ljudi, ki bi jih težko prepoznali kot socialno ogrožene.

**Vseeno projekt podpirajo**

Na centrih za socialno delo projekt podpirajo. »Vsak ukrep, ki ogroženim uporabnikom olajša stisko, je dobrodošel, tako je tudi z odpisi dolgog, ki so nastali pred leti,« je dejala Darja Kuzmanič Korva, sekretarka Skupnosti centrov za socialno delo (SCSD). »Na centrih za socialno delo smo zaznali zelo velik interes, predvsem tik pred sprejetjem zakona, julija. Ljudje so prihajali na centre ter prinašali različne tekoče terjatve. Pozneje

**943**

vlog je bilo na finančno upravo vloženih do 23. oktobra

se je interes zmanjševal, še posebej ker je zakon zajel dolgove, ki so nastajali pred časom. Veliko je bilo tudi interesa za področja, na katerih odpis ni bil mogoč. Klicali so nas študenti, dolžniki najemnin ... Centri so bili in so v stiku z različnimi organizacijami, ki so ali pa bi lahko pristopile k odpisu ter so navajale, da če ugotovijo veliko materialno ogroženost dolžnika, za katerega vedo, da dolga ne bo mogel poplačati, to sprotno rešujejo. Opozarjali pa so, da se dolgovi kopičijo tudi pri ljudeh, ki bi obveznosti sicer lahko poravnali,« je povedala Darja Kuzmanič Korva.

Nekaj slabše volje je bilo tudi, ker se marsikdo ni prav dobro pozanimal, kakšni so pogoji za odpis, in je razumel, da bo ta pavšalen in splošen. Posebno veliko negotovanja je bilo med tistimi, ki imajo stare obveznosti do mobilnih operaterjev. Ti pa so bili iz odpisa izvzeti, saj ne gre za stroške preživetja.

## Minimalna plača čez parlamentarno oviro

**Odbor soglasno podprl predlog Sindikalne centrale za odpravo plačnih krivic**

**LJUBLJANA** – Odbor za delo državnega zbora je soglasno podprl sindikalni predlog spremembe definicije minimalne plače. Koalijski poslanci so hkrati zavrnili predloge Združenje levice za temeljitiji poseg, ki bi minimalni dohodek nekaterim zvišal še bolj.

**MARIO BELOVIČ**

Novo zakonsko definicijo minimalne plače, s katero bi zaposleni z minimalno plačo dobili posebej plačane dodatke za nočno, nedeljsko in praznično delo, tako kot jih že prejemajo vsi drugi zaposleni, je v obravnavo vložilo sedem reprezentativnih sindikalnih central, kot kaže, jo bodo v nadaljnjem postopku podprli tudi poslanci. »Z uveljavitvijo predlaganih sprememb bi se po dvajsetih letih odpravila nepravilna obravnava delavcev, ki prejemajo minimalno plačo in opravljajo nočno delo ali delo v

drugem neugodnem času,« meni izvršna sekretarka za ekonomsko področje v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije Andreja Poje.

Sprememba definicije minimalne plače po njeni oceni ne bo imela večjih posledic za javne finance, prav tako pa ne bo opazneje prizadela delodajalcev. »Spremembam najbolj nasprotujejo prav tisti delodajalci, ki nimajo sklenjenih kolektivnih pogodb in kjer ni socialnega dialoga,« pravi.

Redefinicija je naletela na ostro nasprotovanje delodajalskih organizacij, ki opozarjajo, da so posledica lahko tudi odpustitve. Združenje delodajalcev Slovenije je že večkrat zagrozilo, da bodo zaradi tega odstopili od socialnega sporazuma. Slovenske delodajalce so večeraj podprla tudi nemška podjetja v Sloveniji. Po njihovem mnenju nova definicija povečuje pritisk na zvišanje vseh plač, tudi oni pa opozarjajo, da bi to lahko povzročilo zmanjševanje števila zaposlenih.

## Za sodnika ESČP še nič odločenega

**Politična posvetovanja** Parlamentarne stranke različno o kandidatih za strasbourško sodišče

**LJUBLJANA** – Po posvetovanjih predsednika države Boruta Pahorja z vodji poslanskih skupin o kandidatih iz naše države za sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice so še vse možnosti odprte. Med njimi tudi ta, da se bodo pogovori še nadaljevali.

**MAJDA VUKELIČ**

Po tem ko je ministrstvo za pravosodje po tretjem razpisu ugotovilo, da pogoje za kandidaturu za sodnico oziroma sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) izpolnjuje petnajst kandidatov, in ko sta se do njih opredelila sodni svet in vlada, je Pahor opravil pogovore z vodji poslanskih skupin in predstavnikom narodnih skupnosti. Posredovali so mu različna mnenja, tako da za zdaj ni mogoče govoriti o tem, da ima kateri od kandidatov že zagotovljeno zadostno podporo poslancev državnega zbora. Le dve opozicijski stranki in nepovezani

poslanci so poudarili konkretna imena, pričakovanja drugih so različna. Od teh, da bo Pahor v državni zbor posredoval imena petih kandidatov, ki jim je prednost dala vlada, do teh, da bo v izvolitev predlagal tri kandidate oziroma štiri,

pri čemer bosta na kandidatni listi dve ženski in dva moška.

**Skrivnostno**

Sodni svet in vlada, ki imata skladno z zakonom o predlaganju kandidatov iz RS za sodnike med-

narodnih sodišč nalogo, da se do kandidatov opredelita, čeprav na njuni mnenji predsednik države ni vezan, sta dala prednost štirim oziroma petim kandidatom. Sodni svet se je tako odločil za vrhovno sodnico mag. Nino Betetto, odvetnika dr. Marka Bošnjaka, vrhovnega sodnika dr. Miodraga Đorđevića in predavatelja na harvardski univerzi ddr. Klemna Jakliča. Vlada je tem imenom dodala še predavateljico na univerzi v Gentu dr. Nino Peršak. Med dodatnimi imeni so na predlog posameznih strank še podpredsednica mariborskega okrožnega sodišča mag. Urška Kežmah (predlog SDS) ter odvetnica

dr. Helena Devetak in generalni državni pravobranilec dr. Boštjan Tratar (predlog NSi).

V SMC, Desusu in SD pričakujejo, da bo predsednik republike v izvolitev državnemu zboru posredoval imena tistih petih kandidatov, ki jim je podporo izrekla vlada, v ZL se zavzemajo, naj bosta na kandidatni listi dve ženski in dva moška.

Najverjetneje bodo v kabinetu predsednika države s strankami opravili še nekaj pogovorov, preden bo Pahor v državni zbor poslal imena najmanj treh kandidatov. Ti za izvolitev potrebujejo 46 glasov podpore.



Predsednik Pahor se bo še pogovarjal o imenih. FOTO LEON VIDIC

**SAMO NEKATERI O KONKRETNIM IMENIH**

Po včerajšnjih pogovorih pri predsedniku republike so podporo trem oziroma dvema kandidatom za sodnika ESČP iz naše države izrazili dve opozicijski stranki in nepovezani poslanci.

- SDS: Klemen Jaklič, Marko Bošnjak, Urška Kežmah
- NSi: Klemen Jaklič, Helena Devetak, Boštjan Tratar
- Nepovezani poslanci: Marko Bošnjak, Nina Betetto

**IZJAVA DNEVA**

»Zaznavamo ga zelo dobro, ne storimo pa ničesar.«

Dr. **BORIS VEZJAK** s Filozofske fakultete Univerze v Mariboru o sovražnem govoru



**Nina Krajčinovič**

Levo mnenje  
Sramotilni stebri sončne strani Alp

zgod.be/lm1

## Cenejši »sodni« prevod se lahko izkaže za zelo dragega

**Zlorabe** Poglejte pečat, preden izdelavo sodno overjenega prevoda tudi plačate, sicer ga boste plačali dvakrat

**LOGATEC** – Če potrebujete sodno overjeni prevod uradne listine, previdnost ni odveč. Obstaja namreč tudi trg »sodnih« prevodov, na katerem nekateri izbirajo bližnjice do zasluzka na račun naročnikov storitve. Kršiteljev zakona ne preganja nihče.

**DRAGICA JAKSETIČ**

V leta 2012 ustanovljenem Združenju stalnih sodnih tolmačev in pravnih prevajalcev Slovenije s 83 člani in sedežem v Logatcu so letos zaznali več primerov škodljivega ravnanja tako med člani združenja kot med drugimi fizičnimi in pravnimi osebami. Ugotovili so, da je šlo za zlorabo oziroma po obličnosti le na videz za sodno overjene prevode, ki pa to dejansko niso bili.

Sodno overjeni prevod sestavljajo originalni dokument, prevod in izjava o istovetnosti prevoda z izvirnikom. Listi morajo biti zve-

zani z vrstico v barvah slovenske zastave, na hrbtni strani pa zapечатeni z vinjeto, na kateri je pečat zapriseženega stalnega sodnega tolmača, ki ga izda ministrstvo za pravosodje. V odkritih primerih je bil na vinjeti namesto takšnega pečata pečat pravnega subjekta, komercialni pečat.

**Imenik sodnih tolmačev**

**626**

imenovanih

**147**

imenovanih za več kot en jezik (od 2 do 5)

**882**

vpisanih po posameznih jezikih

**DELO** Vir: ministrstvo za pravosodje

»Stranka ne razume razlike, ko pa tak dokument odda državnemu organu, mu ga ta lahko zavrne. V enem našem primeru ga je zavrnil državni organ v tuji državi. Naročnik prevare sam ni ugotovil, prevajanje pa bo moral še enkrat plačati,« pojasnjuje predsednica omenjenega združenja, stalna sodna tolmačka za nemški jezik in predavateljica na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani mag. Viktorija Osolnik Kunc.

**Bližnjic pri iskanju zasluzka s prevajanjem listin vse več**

Cene storitev sodnih tolmačev so določene v pravilniku o sodnih tolmačih. Za prevod iz slovensčine v tuji jezik je treba odšteti 37 evrov bruto, za prevod v slovensčino 26, kar je za mnoge, na primer za praviloma slabo plačane gradbene delavce, ki odhajajo na delo v tujino, velik strošek.

Kriza, ki je mnoge spodbudila k iskanju dela ali študiju v tujini, je spodbudila tudi iskanje zasluzkov v tržni niši prevajanja listin. Iskalec

zaposlitve, študent, ki se odpravlja na študij v tujino in drugi, skoraj vedno potrebujejo prevode listin, ki izkazujejo stopnjo izobrazbe, zakonski stan, stalno prebivališče, potrdilo finančne uprave o tem, da oseba nima dolgog itd.

Z begunsko krizo se bo praksa iskanja bližnjic vse bolj širila, in to po vsej Evropi, pravi Viktorija Osolnik Kunc. Opozarja, da se širi tudi agencijska dejavnost opevanja »sodnih« prevodov. Te se zaradi nižjih stroškov zavestno poslužujejo podjetja, ki potrebujejo sodno overjeni prevod, na primer, za ustanovitev podjetja v tujini ali pri sodelovanju s tujim partnerjem.

»Podjetje ima pečat prevajalske agencije, ki pa ne zagotavlja brezhibnosti prevoda. Hkrati pa nima možnosti za pregon na podlagi kazenske in materialne odgovornosti, saj v resnici prevoda ni naredil sodni tolmač, ampak pravna oseba. Ta lahko jamči le v primeru, da ima zavarovano odgovornost, kar pa je v Sloveniji redkost. Agencije pa so svojo ško-

dljivo prakso začele širiti tudi na fizične osebe. Te dokument vedno potrebujejo za uradno institucijo, ki pa kvazi prevodov praviloma ne sprejmejo,« pojasnjuje Viktorija Osolnik Kunc.

»Praviloma« zato, ker uradniki občinskih ali državnih uprav niso vedno pozorni oziroma seznanjeni s predpisi, ki veljajo na področju sodnega prevajanja in overjanja listin. Bi pa morali biti, saj jim to nalagata 85. člen prenovljenega zakon o sodiščih in tretja točka 2. člena pravilnika o sodnih tolmačih.

**Pregon mogoč le za zaprisežene sodne tolmače**

Kršiteljev zakona pa praktično nihče ne preganja. »Kjer ni tožnika, ni sodnika. Da ga ni, ni čudno, saj na prevare ni nihče pozoren oziroma se nikomur ne da ukvarjati še s pregonom. Naše društvo je pristojno na te probleme večkrat opozorilo,« pravi Osolnik Kunc, vendar ministrstvo za pravosodje lahko preganja le zaprisežene sodne tolmače, vpisane

v imenik sodnih tolmačev, kar so nam na ministrstvu za pravosodje potrdili. »Za morebitne primere, ko bi nekdo dokument prevedel kot sodni tolmač, čeprav tega statusa nima, ministrstvo za pravosodje ni pristojno. Naša pristojnost je omejena na presojo morebitnih razrešitvenih razlogov v primerih, ko gre za tolmača s poverljivo licenco ministrstva za pravosodje,« so pojasnili. Da primera zlorabe s področja sodnih prevodov še niso obravnavali, pa so za Delo potrdili tudi na generalni policijski upravi.

Vprašanja o tem, ali zaznavajo škodljivo ravnanje pri svojih članih, sodnih tolmačih, in kako ukrepanje, smo povprašali tudi največjo organizacijo prevajalcev, Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije, katerega 143 članov, prevajalcev, je imenovanih tudi za stalne sodne tolmače. Predsednik društva Evgenij Meleščenko je odgovoril, da nimajo podatkov o pritožbah strank zoper delo njihovih članov.